

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9

ČJ902

Test je předmětem autorských práv www.dostansenagympl.cz

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 28

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je **uveden na záznamovém archu**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píše do záznamového archu**. Při zápisu použijte modře nebo černě písíci propisovací tužku, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**. Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení**.

Pokyny k úlohám s nabídkou odpovědí

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná**.
 - Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v záznamovém archu podle obrázku.
- 4 **A** **B** **C** **D**
- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, pečlivě zabarvete původně zakřížkovaný čtvereček a zakřížkujte nový čtvereček. Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

4 **A** **B** **C** **D**

Pokyny k úlohám bez nabídky odpovědí

- Odpověď **zapište čitelně** do vyznačených bílých polí. Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice. Při psaní **rozlišujte velká a malá písmena**.

12

- Pokud budete chtít tuto odpověď opravit, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 1–3

TEXT 1

(1) Je to chůze po tom světě -
kam se noha šine:
sotva přejdeš jedny hory,
hned se najdou jiné.

(2) Je to život na tom světě -
že by člověk utek:
ještě nezažil jsi jeden,
máš tu druhý smutek.

(3) Což je pánům! Ti na voze
sedí pěkně v suše,
ale chudý, ten za nimi
v dešti, blátě kluše.

(4) Ej, co já dbám na té cestě
na psoty a sloty,
jen když já mám zdravé nohy,
k tomu dobré boty.

(5) Však na pány v krytém voze
taky někdy trhne:
jednou se jim kolo zláme,
jindy vůz se zvrhne.

(6) A krom toho
– až své pouti
přejedem a přejdem,
v jedné hospodě na nocleh
pán nepán se sejdem.

(F. L. Čelakovský: *Pocestný*)

TEXT 2

Alegorie – pod prvotním významem se skrývá ještě další, většinou hlubší význam.

1 bod

1 **Tvrzení č. 1:** V první sloce je přecházení hor alegorií pro překonávání překážek v životě.

Tvrzení č. 2: V šesté sloce je hospoda alegorií pro smrt, ve které jsou si všichni rovni bez ohledu na bohatství.

Odpovídá alespoň některé z výše uvedených tvrzení výchozímu textu?

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) ano, obě tato tvrzení
- B) ano, pouze tvrzení č. 1
- C) ano, pouze tvrzení č. 2
- D) ne, žádné z těchto tvrzení

1 bod

2 **Které z následujících tvrzení o první sloce TEXTU 1 je pravdivé?**

- A) V této sloce je každý verš osmislabičný.
- B) V této sloce je každý verš šestislabičný.
- C) V této sloce je každý lichý verš šestislabičný a každý sudý verš osmislabičný.
- D) V této sloce je každý lichý verš osmislabičný a každý sudý verš šestislabičný.

1 bod

3 **Jaký význam mají tučně podtržená slova *psoty* a *sloty* v kontextu čtvrté sloky?**

- A) divocí a potulní psi
- B) nesnáze na cestách, nepřízeň počasí
- C) toulaví psi a žebráci
- D) nakažlivé nemoci

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Teta pravila, že by jednoho ranila mrtvice a že budeme obědvat. Na dědečka nebudeme čekat, kdo (*****).

(Z. Jirotko: Saturnin)

1 bod

- 4 Ve které z následujících možností je uvedeno české ustálené slovní spojení, jež vystihuje situaci ve výchozím textu, a patří tedy na vynechané místo (*****) v textu?
- A) se bojí, nesmí do lesa
 - B) se směje naposled, ten se směje nejlíp
 - C) nic nemá, nic neztratí
 - D) pozdě chodí, sám sobě škodí

max. 2 body

- 5 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
5.1 Na tabuly byly napsány různé vzkazy.	☐	☐
5.2 Rybí kosti mohou dětem působit při jídle problémy.	☐	☐
5.3 Sportovci vědí, že i neúspěch může motivovat.	☐	☐
5.4 Po vysilujících výkonech si potřeboval odpočinout.	☐	☐

max. 4 body

- 6 Přiřadte k jednotlivým souvětím (6.1–6.4) druh vedlejší věty (A–F), která se v daném souvětí vyskytuje.

(Žádnou možnost z nabídky A–E nelze přiřadit víckrát než jednou. Dvě možnosti zbydou a nebudou použity.)

- 6.1 Hrnce a další nádobí patří k předmětům, které najdeme v každé kuchyni. _____
- 6.2 Až se navečeřím, půjdu se chvíli projít. _____
- 6.3 Velice si přála, aby mohla studovat v Londýně. _____
- 6.4 Obleč se, ať nenastydneš. _____
- A) vedlejší věta příslovečná místní
 - B) vedlejší věta přívlastková
 - C) vedlejší věta příslovečná časová
 - D) vedlejší věta podmětná
 - E) vedlejší věta předmětná
 - F) vedlejší věta příslovečná účelová

max. 2 body

- 7 Ke každé z následujících podúloh (7.1 a 7.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

- 7.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem KLÍT a skloňuje se podle vzoru ŽENA.
- 7.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem VĚST a skloňuje se podle vzoru SOUDCE.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 8–12

TEXT1

(1) Výstavní projekt Nikdy se nevzdáme!, který připravilo Národní muzeum společně s Vojenským historickým ústavem Praha, připomíná 80. výročí operace Anthropoid a další následné (bohužel zároveň tragické) události roku 1942. Provází realitou Protektorátu Čechy a Morava i událostmi a osudy spjatými s 38 dnů druhého STANNÉHO PRÁVA v období mezi 27. květnem a 3. červencem roku 1942.

(2) Návštěvníci si připomenou přípravu na atentát a následnou smrt Reinharda Heydricha, **vyhlazení** Lidic, boj v kostele sv. Cyrila a Metoděje, vypálení osady Ležáky a ukončení výjimečného stavu. V každém týdnu je pak v centru pozornosti konkrétní osud, který kombinací informace a emoce zpřítomňuje životy jednotlivců i rodin. Jde o osudy OBYČEJNÝCH LIDÍ i elit.

Na výstavě se nachází **okolo** stovky autentických předmětů z Národního muzea, Vojenského historického ústavu či Národního technického muzea. Na vlastní oči tak uvidíte například části výstroje Josefa Gabčíka a Jana Kubiše, včetně předmětů zabavených nacisty po boji v kryptě kostela sv. Cyrila a Metoděje, jako například aktovku, kravatu, sako či pouzdro na pistoli. Dále si můžete prohlédnout originál vysílačky desantu Silver A Libuše, přičemž je ve výstavě zmíněn právě osud radisty Jiřího Potůčka a pardubických podporovatelů výsadku Silver A. Tragédii Lidic připomíná číslo popisné 10 z lidické školy a k vidění jsou například také pohlednice adresované vězni do Buchenwaldu z června 1942 či růženec vyrobený Boženou Dvorskou z chleba v pankrácké věznici před vykonáním popravy.

(3) Součástí výstavy je i tzv. „protektorátní kino“, v němž můžete **sledovat** dobové týdeníky právě z oněch několika týdnů druhého stanného práva. Výstavu současně doplňují obrazovky s **představením** dalších osobností z oblasti odboje, církve či umění. Součástí je též audioprogram dobového rozhlasu. Celou výstavu pak uzavírá opět širší politický kontext, oduznání Mnichova a vývoj Protektorátu do osvobození roku 1945, včetně vyrovnání se s důsledky druhého stanného práva v poválečných soudech. Výstava tak přirozeně přechází ke konci války spojenému s tresty vůči kolaborantům a zrádcům.

Součástí programu jsou nejen koncerty, přednášky, pietní akce, promítání filmů, exkurze, besedy, diskuse, konference či venkovní hry, ale také speciální celodenní programy.

Výstava Nikdy se nevzdáme! se nachází ve 2. patře historické budovy Národního muzea.

(nm.cz, upraveno)

TEXT 2

Sousloví je ustálené spojení dvou nebo více slov, které se používá jako jeden celek s vlastním významem, např. studoval vysokou školu. Žádnou část sousloví nelze nahradit synonymem, popřípadě použít antonymum k danému slovu, neboť význam slovního spojení by se změnil nebo by vzniklo velmi nezvyklé slovní spojení, např. studoval velkou školu/nízkou školu.

max. 2 body

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
8.1 Část výstavy se nachází v Národním muzeu, část ve Vojenském historickém ústavu.	☐	☐
8.2 Podnětem k výstavě je 80. výročí operace Anthropoid a následné události.	☐	☐
8.3 Součástí výstavy je také kino a promítání celovečerních filmů na dané téma.	☐	☐
8.4 Na výstavě je možno zhlédnout přibližně stovku autentických předmětů.	☐	☐

max. 3 body

9 Vypište z druhé části TEXTU 1 tři měkká přídavná jména.

Slova запиšte ve stejném tvaru, ve kterém jsou uvedena ve výchozím textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

1 bod

10 Které z následujících tvrzení o dvou slovních spojeních zapsaných v TEXTU 1 velkými písmeny je pravdivé?

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) Pouze slovní spojení *stanné právo* je sousloví.
- B) Pouze slovní spojení *obyčejní lidé* je sousloví.
- C) Jak slovní spojení *stanné právo*, tak slovní spojení *obyčejní lidé* jsou sousloví.
- D) Ani slovní spojení *stanné právo*, ani slovní spojení *obyčejní lidé* není sousloví.

1 bod

11 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených v TEXTU 1 není pravdivé?

- A) Slovo *okolo* je užito ve významu *zhruba, přibližně*.
- B) Slovo *sledovat* je užito ve významu *dívat se na něco*.
- C) Slovo *představení* je užito ve významu *uvedení, seznámení*.
- D) Slovo *vyhlazení* je užito ve významu *narovnání, upravení*.

1 bod

12 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Slova tragický a konkrétní pocházejí z TEXTU 1 a jsou v něm podtržena.)

- A) Slova *tragický* a *smutný* jsou v kontextu TEXTU 1 synonymy, totéž platí i pro dvojici slov *konkrétní* a *určitý*.
- B) Slova *tragický* a *smutný* nejsou v kontextu TEXTU 1 synonymy, totéž platí i pro dvojici slov *konkrétní* a *určitý*.
- C) Slova *tragický* a *smutný* jsou v kontextu TEXTU 1 synonymy, slova *konkrétní* a *určitý* však v kontextu TEXTU 1 synonymy nejsou.
- D) Slova *tragický* a *smutný* nejsou v kontextu TEXTU 1 synonymy, slova *konkrétní* a *určitý* však v kontextu TEXTU 1 synonymy jsou.

max. 2 body

13 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
13.1 Naše společnost zajišťuje technickou správu nemovitostí pro bytová družstva.	☐	☐
13.2 Zlevněnou celodenní jízdenku můžete využít při rodinném výletu.	☐	☐
13.3 Pomněnka lesní kvete drobnými modrými květy, vyskytuje se hlavně v lesích.	☐	☐
13.4 Musíme být schopni přispůsobit se také změněným podmínkám.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Nejvíce jsme si pochutnali na luxusním čokoládovém dezertu (*****) v závěru slavnostní večeře. Obě výtečná menu (*****) Zdeňkem Pohlreichem, známým šéfkuchařem, sklídila velký ohlas hostů.

max. 2 body

14

14.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *servírovaný*, který patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu.

14.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *připravený*, který patří na druhé vynechané místo (*****) ve výchozím textu.

max. 3 body

15 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly.

A) Cimrmanův názor na pohádku byl však velice zvláštní. Ve své studii „Sbírejte pohádky“, otištěné v anarchistickém časopise „Doutnák“ píše: „Jak vlastně připravujeme naše děti na život?“

B) Z Cimrmana opravdu jako z vulkánu tryskaly na všechny strany mohutné erupce objevů z oblasti fyziky, chemie, botaniky a filozofie, na něž pak dopadala sprška soch, obrazů, divadelních her, básní, referátů a jeho slavných kondolenčních listů, a vysoko nahoře se pak ještě dlouho vznášelo mračno drobných aforismů, matematických vzorců a historických dat, aby se nakonec, kdy už se zdálo, že se živel uklidnil, snesl z jasné oblohy výmluvný Mistrův epitaf: Budoucnost patří aluminium!

C) Když ale děti vyrostou, vykoučí do života, v němž odstrkovaný nakonec stejně ostrouhá, naivní sedne na lep chytrákovi, a zatímco si na člověku smlsne kdejaká havěť, jeleni se klidně pasou. Taková literatura je podle mého soudu pro děti nebezpečnější než alkohol či zápalky.

D) Čteme jim před spaním příběhy, v nichž nejmladší a odstrkovaný princ dostane nejkrásnější princeznu, hloupý Honza přelstí všechny chytráky a Smolíčka Pacholíčka zachrání na poslední chvíli jelen.

E) Italský vědec a publicista Genaro Castelli z Neapole přirovnal nedávno Cimrmana k sopce, která svou činností zasypala sama sebe. Je to myslím výstižné.

F) Nepřekvapí proto, že Cimrman byl také snad vůbec největším světovým sběratelem pohádek. V jeho stínu zůstávají i tak slavná jména jako Erben, Němcová, Kubín, a dokonce i bratři Grimmové, přestože na to byli dva.

(L. Smoljak – Z. Svěrák: Cimrmanova cesta za českou pohádkou)

První část: _____

Druhá část: _____

Třetí část: _____

Čtvrtá část: _____

Pátá část: _____

Šestá část: _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Baskicko, autonomní společenství na severu Španělska, leží mezi Pyrenejemi a Biskajským zálivem. Území obývá převážně národ Basků, hovořící izolovaným jazykem baskičtinou, která je zde také prvním úředním jazykem, zatímco španělština má postavení druhého úředního jazyka. Metropolí autonomního Baskicka je Vitoria (baskicky Gasteiz), největším městem pak Bilbao (Bilbo).

Baskové jsou považováni za poslední původní praobyvatele Pyrenejského poloostrova, možná i Evropy. Baskičtina není příbuzná s žádným evropským jazykem.

1 bod

16 Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?

- A) Text neobsahuje žádné zájmeno.
- B) Text obsahuje dvě číslovky.
- C) Text obsahuje dvě přídavná jména třetího stupně.
- D) Text neobsahuje žádné podstatné jméno ve čtvrtém pádě.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Po svém rozpadu se Jugoslávie roztříštila na několik nezávislých států, z nichž každý oplývá svébytným kouzlem. V poslední době se v hledáčku turistů právem ocitá dosud opomíjená Černá Hora a její historické přístavy Budva a Kotor.

Městečko Budva na břehu Jaderského moře působí na první pohled nenápadně. Nejde sice o žádnou velkou metropoli, ale než se skrz prstenec moderní zástavby dostanete až do historického centra, nějakou dobu to rozhodně zabere.

Moderní tvář Budvy reprezentují hotely, restaurace, obchody či nákupní centra, tu a tam doplněná o směnárnu či hospodu. Jde tedy o scénérii snadno zaměnitelnou s libovolným anonymním jadranským sídlem. Unikát z ní dělá kamené historické jádro, zosobněné labyrintem romantických středověkých uliček.

Třináctitisícové letoviště Kotor dělí od Budvy asi jen dvacet kilometrů. Město ležící na okraji jedinečného zálivu těží z unikátní polohy. Stejně jako v Budvě zajišťovaly bezpečnost především imponantní hradby, jejichž význam dokresluje zápis na prestižní seznam UNESCO.

(stoplusjednicka.cz)

max. 3 body

17 Najděte ve výchozím textu tři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je **pravopisně správně**.

Slova запиšte bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18–22

(1) Frodo, Pipin a Sam se vrátili do svého salonku. Byla tam tma. Smíšek nikde a oheň málem vyhasl. Teprve když rozfoukali uhlíky, až vyšlehl plamen, a přihodili pár polínek, zjistili, že Chodec přišel s nimi. **Klidně** si seděl v křesle u dveří.

„Hele!“ řekl Pipin. „Kdo jste a co chcete?“

„Říkají mi Chodec,“ odpověděl cizinec, „a i když na to váš přítel možná zapomněl, chtěl si se mnou v klidu popovídat.“

„Tvrdil jste, pokud vím, že možná uslyším něco, co mi bude k užítku,“ řekl Frodo. „Co mi chcete povědět?“

„Několik věcí,“ opáčil Chodec. „Ale samozřejmě mám svou cenu.“

(2) „Co tím myslíte?“ zeptal se Frodo **ostře**.

„Nelekejte se! Myslím jen tohle: prozradím vám, co vím, a dám vám dobrou radu – ale budu chtít odměnu.“

„A co to prosím bude?“ zajímal se Frodo. Začínal mít podezření, že upadl do rukou darebáka, a s nepříjemným pocitem si uvědomil, jak málo má s sebou peněz. Taškáři by sotva stačily a on nemůže postrádat ani část.

„Tohle si můžete dovolit,“ řekl Chodec s **pomalým** úsměvem, jako by četl FRODOVY myšlenky. „Chci jen jedno: musíte mě vzít s sebou, dokud sám nebudu mít chuť odejít.“

„Ano?“ řekl Frodo s překvapením, ale ne s úlevou. „I kdybych potřeboval dalšího společníka, nemohl bych s něčím takovým souhlasit, dokud nebudu vědět mnohem víc o vás a o tom, co děláte.“

„Výborně!“ zvolal Chodec, zkřížil nohy a **pohodlně** se uvelebil. „Zdá se, že zas přicházíte k rozumu, a to je dobře. Dosud jste byl příliš bezstarostný. Tak dobře. Povím vám, co vím, a odměnu nechám na vás. Možná, že mi ji rád přiřknete, až mě vyslechnete.“

(J. R. R. Tolkien: *Pán prstenů – Společenstvo prstenu*)

max. 2 body

18 **Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).**

	A	N
18.1 Nikdo si nevšiml, že Chodec přišel do salonku s nimi, protože v salonku byla tma.	☐	☐
18.2 Cizinec, který si říká Chodec, požaduje od Froda za informace peníze.	☐	☐
18.3 Frodo se rozhodne za rady zaplatit, ale bojí se, že má málo peněz.	☐	☐
18.4 Podle Chodce se Frodo chová až moc bezstarostně.	☐	☐

max. 2 body

19

19.1 **Vypište z první části výchozího textu české slovo obsahující dva kořeny.**

19.2 **Vypište z první části výchozího textu přívlastek neshodný.**

1 bod

20 **Které z následujících tvrzení o slově *Frodovy* zapsaném v druhé části výchozího textu velkými písmeny je pravdivé?**

- A) V daném kontextu je slovo *Frodovy* přídavné jméno přivlastňovací užitá ve 4. pádě jednotného čísla.
- B) V daném kontextu je slovo *Frodovy* podstatné jméno užitá ve 3. pádě jednotného čísla.
- C) V daném kontextu může být slovo *Frodovy* podstatným nebo přídavným jménem užitým ve 3. pádě jednotného čísla.
- D) V daném kontextu může být slovo *Frodovy* podstatným nebo přídavným jménem užitým ve 4. pádě jednotného čísla.

1 bod

21 Kterou z následujících dvojic slov nelze v kontextu výchozího textu považovat za antonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) klidně – neklidně
- B) ostře – tupě
- C) pomalý – rychlý
- D) pohodlně – nepohodlně

1 bod

22 Která z následujících možností nejlépe zachovává význam úseku podtrženého v první části výchozího textu?

- A) Cizinec odpověděl, že mu říkají Chodec a i když na to jejich přítel možná zapomněl, chtěl si s ním popovídat.
- B) Cizinec odpověděl, že mi říkají Chodec a i když na to můj přítel možná zapomněl, chtěl si se mnou popovídat.
- C) Cizinec odpověděl, že mu říkají Chodec, a i když na to váš přítel možná zapomněl, chtěl si s vámi popovídat.
- D) Cizinec odpověděl, že mu říkáte Chodec, a i když na to jejich přítel možná zapomněl, chtěl si s ním popovídat.

1 bod

23 Kolik ze sloves podtržených ve druhé části výchozího textu je užito v rozkazovacím způsobu?

- A) pouze jedno
- B) celkem dvě
- C) celkem tři
- D) celkem čtyři

2 body

24 Vypište z každé z následujících vět (24.1 a 24.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

- 24.1 Občerstvení pro všechny účastníky mezinárodní konference bude zajišťovat osvědčená společnost s mnohaletými zkušenostmi a vynikajícími referencemi od mnoha klientů.
- 24.2 O dobrou atmosféru se zasloužili nejen všichni zúčastnění sportovci, ale také pořadatelé sportovní akce.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–29

Zdá se, že povinnou výbavu aut opustí další součást, kterou jsme měli za věčnou. Úřady ve Španělsku zvažují, že od roku 2026 budou dva výstražné trojúhelníky nahrazeny blikajícím oranžovým nebo žlutým světlem s magnetem. Důvodem je důraz na **bezpečnost**, (*****) v noci či za snížené viditelnosti je maják vidět mnohem lépe než klasický výstražný trojúhelník, a to až do vzdálenosti jednoho kilometru.

A jak by to mělo fungovat? Maják začne automaticky blikat v okamžiku usazení na karoserii, kde drží uchycen magnetem. Při jeho umístování by tak řidič nemusel vystoupit z vozu. Od roku 2026 bude muset být povinně vybaven i kartou SIM. Systém sám vyšle zprávu do půlminuty po aktivaci světla, dopravní dispečink tak bude moci informačními tabulemi rychle upozornit ostatní na nepojíždou překážku. Navíc každých sto vteřin odešle údaje o poloze vozidla **záchranným** složkám.

Čeští odborníci upozorňují v souvislosti s tímto nápadem na rizika vybití baterie či nefunkčnosti v případě zanedbané kontroly.

(Svět motorů 4/2023, upraveno)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Ve Španělsku nahradí od roku 2026 výstražné trojúhelníky světla s magnetem.	☐	☐
25.2 Trojúhelník je vidět do vzdálenosti jednoho kilometru, maják mnohem dále.	☐	☐
25.3 Při aktivaci světel s magnetem, tzv. majáků, není nutné vystoupit z auta.	☐	☐
25.4 Výstražné majáky budou díky SIM kartě propojené s dopravním dispečinkem.	☐	☐

1 bod

26 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Autor textu předkládá čtenářům informace o rozhodnutí španělských úřadů, doplněné komentářem českých odborníků.
- B) Autor textu předkládá čtenářům informace o plánech španělských úřadů, doplněné svými subjektivním názory na toto téma.
- C) Autor textu předkládá čtenářům komentář španělských a českých dopravních odborníků týkající se plánu na nahrazení výstražných trojúhelníků v povinné výbavě.
- D) Autor textu předkládá čtenářům informace o plánech a úvahách španělských úřadů, doplněné komentářem českých odborníků.

1 bod

27 Které z následujících tvrzení o větě podtržené ve výchozím textu je pravdivé?

- A) V této větě se nevyskytuje žádné podstatné jméno užitě v 2. pádě.
- B) V této větě se nevyskytuje žádné podstatné jméno užitě v 3. pádě.
- C) V této větě se nevyskytuje žádné podstatné jméno užitě v 6. pádě.
- D) V této větě se nevyskytuje žádné podstatné jméno užitě v 7. pádě.

1 bod

28 Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (*****) ve výchozím textu, aby dané souvětí bylo smysluplné a gramaticky správné?

- A) pokud
- B) ačkoliv
- C) protože
- D) proto

1 bod

29 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Pravopisně správně jsou zapsána obě tato slova.
- B) Ani jedno z těchto slov není zapsáno pravopisně správně.
- C) Pouze druhé z těchto slov je zapsáno pravopisně správně.
- D) Pouze první z těchto slov je zapsáno pravopisně správně.

max. 3 body

30 Přiřadte k jednotlivým textům (30.1–30.3) možnost (A–E), která daný text nejlépe vystihuje.

(Žádnou možnost z nabídky A–E nelze přiřadit vícekrát než jednou.)

30.1 Na co se svatý Jiří usměje,
na to se svatý Marek zamračí. _____

30.2 Nad polem naposled se tmí
a bolest sněhu s nebem splývá.
Naposled vzlétli havrani.
Jak lidská srdce tlukou křídla. _____

30.3 A z podobného důvodu se ani nám nechce o dopadech klimatické změny uvažovat racionálně a realisticky. Nejsme totiž neutrální pozorovatelé. Skoro všichni jsme nějakým způsobem zainteresováni, všichni jsme svým způsobem závislí na svém aktuálním způsobu života. Pohled na data, která jednoznačně ukazují, že se náš život bude muset změnit, se nám nelíbí. A hledáme, jak se vymluvit. Vymýšlíme mentální výkruty, abychom oddálili moment, kdy se globální změna klimatu definitivně dotkne nás osobně. _____

- A) Bajka
- B) Pranostika
- C) Poezie
- D) Hrdinský epos
- E) Publicistika

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
